

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

MARMARA ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

**MARMARA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2024 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7. DENETİM BULGULARI	10
8. EKLER	33

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi Tablosu	3
Tablo 4: Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilen Üniversite Mülkiyetindeki Taşınmazlar	15
Tablo 5: Kurum Bütçesinden Yapılan İmalatlar	29

KISALTMALAR

BKMYBS	: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi
EKAP	: Elektronik Kamu Alımları Platformu
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
BAP	: Bilimsel Araştırma Projeleri
YÖKAK	: Yükseköğretim Kalite Kurulu
HYS	: Hazine Yönetim Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciye Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden İdare Bütçesinden Bina Bakım Onarımı Yapılması
2. Kamu İdaresine Ait Taşınmazların Kira Sözleşmelerinin Noter Tasdikli Olmaması
3. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşletme Bulunması
4. Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması
5. Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması
6. Üniversitenin Taşıtlarına İlişkin Envanter Kayıtları ile Trafik Tescil Kayıtlarının Uyumlu Olmaması
7. Yükseköğretim Kalite Kurulu Tarafından Görevlendirilen Dış Değerlendiricilerin Giderlerinin Üniversite Özel Bütçesinden Karşılanması
8. Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Alınan Taşınırların Proje Bitiminde İade Edilmemesi
9. Üniversite Kullanımında Bulunan Taşıtların Takibi İçin Kontrol Sistemi Kurulmaması
10. Taşınır İşlemlerinde Eksiklikler Bulunması
11. Kütüphaneye Bağışlanan Kitapların Muhasebe Kayıtlarının ve Değerlemelerinin Yapılmaması
12. Başka Bir Kurum Tarafından Anahtar Teslim Olarak Yapılıp Kuruma Teslim Edilen Yerlere İlişkin Kurum Bütçesinden Yapılan Bakım Onarım veya Başkaca İmalatlar İçin Sorumluluk Mükellefiyetine Gidilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Marmara Üniversitesi; 16.01.1883 tarihinde Hamidiye Ticaret Mekteb-i Âlisi ismi altında Ticaret ve Ziraat Orman ve Maadin Nezaretine bağlı olarak kurulmuş, 1893 yılında lağvedilmiştir. 15.10.1897 tarihinde Maârif Nezâretine bağlı olarak yeniden açılmış, 1959 yılında ise İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine dönüştürülmüştür. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun geçici 28'inci maddesi gereğince Yükseköğretim Kurumlarının yeniden teşkilatlanmasını düzenleyen 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 20.07.1982 tarihinde Marmara Üniversitesi adını almıştır. 1983 yılında Üniversite 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile yeniden yapılandırılmıştır.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

İlke çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Marmara Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 21 fakülte, 1 yüksekokul, 13 enstitü, 4 meslek yüksekokulu ve 39 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	894	-	894
Doçent	459	-	459
Doktor öğretim üyesi	655	-	655
Öğretim görevlisi	284	-	284
Araştırma görevlisi	772	-	772
Toplam	3.064	-	3.064

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	655	742	1.397
Sağlık	201	444	645
Avukatlık	6	3	9
Teknik	150	102	252
Yardımcı	51	47	98
Sözleşmeli	68	-	68
İşçi	727	-	727
Toplam	1.858	1.338	3.196

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 6.260'dır. Ayrıca Üniversitede 67 yabancı uyruklu akademik

personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Marmara Üniversitesi, merkezi yönetim bütçe kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

Üniversitenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi Tablosu

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	4.101.679.671,26	3.973.700.570,80	96,88
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	524.480.380,00	505.205.382,65	96,32
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	531.483.916,16	456.425.178,45	85,88
Cari Transferler	480.189.974,70	474.326.195,93	98,78
Sermaye Giderleri	766.970.600,00	729.890.820,32	95,17
Sermaye Transferleri			
Toplam	6.404.804.542,12	6.139.548.148,15	95,86

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 5.598.213.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde

*Yatırımları Hızlandırma Ödeneği (Yedek) : 87.000.000,00

Muhtelif İşler Projesine aktarılan (06.1) :
15.000.000,00

Merkezi Yemekhane ve Kütüphane projesine aktarılan (06.5) :
60.000.000,00

Sultanahmet Yerleşkesi Rektörlük Binası Onarımı (06.7) :
12.000.000,00

*Kurumlararası aktarma :
203.600.000,00

Araştırma Ün. Destek Programından aktarılan (06.1) :
14.600.000,00

SGK Ödemeleri için aktarılan (05.1)	:
174.000.000,00	
Diş Hekimliği Fk.Pers.Taban aylığı ödemeleri için aktarılan (05.2)	: 15.000.000,00
*Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği (Yedek)	:
290.500.000,00	
*Likit Karşılığı + Gelir Fazlası Karşılığı + Şartlı bağış devri	:
265.941.942,12	
Toplam Eklenen	:
847.041.942,12	
*Tasarruf Ödeneği (Yedeğe aktarma)	: -
40.450.400,00	
	: 806.591.542,12

Yapılan 806.591.542,12 TL ekleme ile toplam ödenek 6.404.804.542,12 TL'ye ulaşmıştır. 2024 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 6.139.548.148,15 TL olarak gerçekleşmiştir. Personel giderlerinde 4.101.679.671,26 TL ödenegin 3.973.700.570,80 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 524.480.380,00 TL ödenegin 505.205.382,65 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 531.483.916,16 TL ödenegin 456.425.178,45 TL'si, cari transferlerde 480.189.974,70 TL ödenegin 474.326.195,93 TL'si, sermaye giderlerinde 766.970.600,00 TL ödenegin 729.890.820,32 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 168.170.789,43 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	140.162.000,00	226.025.697,22	161,26
Alınan Bağış ve Yardımlar	5.337.284.000,00	5.626.277.751,53	105,41

Sermaye Gelirleri	-	-	-
Diğer Gelirler	120.767.000,00	160.279.750,57	132,72
Toplam	5.598.213.000,00	6.012.583.199,32	107,40
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)	0	1.359.685,75	
Net Toplam	5.598.213.000,00	6.011.223.513,57	107,38

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 5.598.213.000,00 TL olup Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 6.011.223.513,57 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 6.553.215.023,65 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 1.359.685,75 TL ve faaliyet gideri 6.329.253.926,18 TL olan Üniversite, 2024 yılını 222.601.411,72 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Enflasyon düzeltmesine ilişkin işlemler, Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yapılmakta olup Üniversitenin bu konuda herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır. Faaliyet Sonuçları Tablosunda yer alan enflasyon düzeltmesi değeri Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından sistem üzerinden 21.734.123.820,13 TL belirlendiğinden tutar 21.734.123.820,13 TL olarak görünmektedir.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

- Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı 344.864.859,99 TL, gider toplamı 342.077.303,64 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 2.787.556,35 TL kâr ile tamamlanmıştır.

- Sosyal Tesisin 2024 yılı gelir toplamı 9.606.556,20 TL, gider toplamı 5.854.830,11 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 3.751.726,09 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisin/İktisadi İşletmenin 2024 yılı faaliyet gelir toplamı 9.606.556,20 TL, faiz gelir toplamı 2.497.856,46 TL, faaliyet gider toplamı 5.854.830,11 TL, enflasyon düzeltmesi sonrası oluşan zarar toplamı 1.276.801,06 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 4.972.781,49 TL kâr ile tamamlanmıştır. Dönem karı vergi ve diğer yasal yükümlülükler toplamı 1.562.395,64 TL hesaplanmış, dönem net karı da 3.410.385,85 TL olarak gerçekleşmiştir.

- 26.11.2013 tarih ve 2013/659 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kurulan Marmara Üniversitesi Teknopark AŞ'nin de ortağıdır. Şirket ortağı olarak %55 hisseye sahip olup hisse payı 250.516,60 TL'dir.

- 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi Kanunu'na dayanılarak kurulan İstanbul Finans ve Teknoloji Üssü AŞ'de de 180 adet pay bedeli karşılığı 1.777.777,78 TL tutarında ortaklığı bulunmakta olup ortaklık payının 1.425.000,00 TL'si 2024 yılında ödenmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi

yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyeti Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu İdaresinin ön mali kontrol yönergesi, mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 10 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 6’sı doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Marmara Üniversitesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciye Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden İdare Bütçesinden Bina Bakım Onarımı Yapılması

Yapım işlerinde, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince kesin kabul tarihinden itibaren, yüklenici ve alt yükleniciye getirilen 15 yıllık sorumluluk mükellefiyetinin gözetilmediği ve bu kapsamda bir "Teknik Heyet Tespit Raporu" bulunmadan bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 20 ve 25'inci maddelerinin son fıkraları gereğince, yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de 15 yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyanın genel hükümlere göre (rızaen tahsilat veya alacak davası açılarak) yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gerekmektedir.

4735 sayılı Kanun kapsamında sözleşmeye bağlanan ve kesin kabulden itibaren 15 yıllık süre kuralı devam eden kamu binalarında, bakım onarım gideri yapılabilmesi için öncelikle bir teknik heyet oluşturulması, söz konusu bakım onarımın kullanım hatasından mı yoksa imalat hatasından mı kaynaklandığının tespit ettirilmesi, kullanım hatasından kaynaklı bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılanması; buna karşın yüklenici veya alt yüklenici kusurundan

kaynaklanan bakım onarımların yüklenici marifetiyle yaptırılması, sonuç alınamaması durumunda kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulh veya alacak davası yoluyla tahsil edilmesi, ayrıca bu kapsamda 30'uncu maddenin gereğini yerine getirmeyen yükleniciden, geçici kabulden itibaren 15 yıl boyunca geçerli olan iş bitirme belgelerinin yaptırım mahiyetinde geri alınması gerekmektedir.

Kamu idaresince; yüklenici ve alt yüklenici sorumluluğunda yapılan yapım ve onarım işlerinde kesin kabul sonrası yüklenici kusuru olarak tespit edilen eksik ve hatalı işlerin yüklenici tarafından giderilmesinin sağlandığı, yüklenici ile uzlaşılamayan durumlarda, kesin teminatı üzerinden tahsili veya hukuki yollardan tahsiline çalışılmakta olduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; ilgili hususun tespitinden sonra yapılan bakım onarım işlerinde, kusur tespitinin yapıldığı, ilgili yüklenici ve alt yükleniciler ile yazışma yapıldığı görülmüştür. 2024 yılı ve öncesine ait bakım onarım işlerinde ise kusur tespiti yapılmadan bütçeden karşılanmıştır. Bulgu konusu hususa yönelik, 2024 yılına ilişkin olarak da gerekli işlemin yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Kamu İdaresine Ait Taşınmazların Kira Sözleşmelerinin Noter Tasdikli Olmaması

Kamu İdaresinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale ile kiraya verdiği taşınmazların kira sözleşmelerinin notere tescil ettirilmediği görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un "Sözleşme yapılmasında müteahhit veya müşterinin görev ve sorumluluğu" başlıklı 57'nci maddesinin birinci fıkrasında; "*Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşteri 31 inci maddeye göre onaylanan ihale kararının veya Maliye Bakanlığının vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi, idareye vermek zorundadır.*" denilmektedir.

Söz konusu Kanun'a göre ihale komisyonunun verdiği kararın ita amirince onaylanmasından sonra 15 gün içinde ihale üzerine bırakılan kişi noter tarafından tescil edilmiş sözleşmeyi idareye vermesi gerekmektedir.

Kamu idaresince, Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre büfe, kantin, çay ocağı gibi yerlerin notere tasdikinin zorunlu olmadığı ve kira bedellerinin her yıl güncellenerek peşin tahsilinin yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümleri, tarihî ve bedîî değeri olan taşınmazlar hariç olmak üzere, Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri kapsadığından bulguda tespit edilen hususa yönelik olarak gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşletme Bulunması

Üniversite tarafından kiraya verilen ve kantin, kafeterya ve restoran olarak faaliyet gösteren taşınmazların işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunmadığı tespit edilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinde; yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı, işyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemlerin bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmayacağı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı hüküm altına alınmıştır.

Üniversitenin kiralama ihalelerine ilişkin düzenlenen Özel Şartlar Şartnamesinde; işletmecilerin gıda üretimi ve satışı yapılan işletmeler ile ilgili tüm kanun, yönetmelik, tebliğ ve genelgelerde yer verilen yükümlülükleri yerine getireceği düzenlemesi bulunmaktadır.

Kiraya verilen taşınmazlar incelendiğinde faaliyet gösteren toplam 13 adet kantin, kafeterya ve restoranın ilgili belediyeden faaliyet konularına göre işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadıkları görülmüştür. Ruhsat işlemlerini tamamlamayan işletmelerin kira sözleşmelerinin feshedilmesine ilişkin çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresince, Üniversitemiz uhdesinde kiraya verilen büfe, kantin, gıda üretimi ve satışı yapan bazı yerlerin işyeri açma ve çalıştırma ruhsatlarının bulunmaması sebebiyle birçok yere ait ruhsatların tamamlandığı, diğer yerlere ait iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının sağlanabilmesi içinde ilgili ve yetkili makamlara müracaatları yapılmış olup takip edilmekte olduğu, ruhsat alınması mümkün olmayan işyerlerinin sözleşme sonunda yeniden kiraya verilmediği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; 26 adet kantin, kafeterya ve restoranttan 11 adedinin ruhsat işlemlerinin tamamlanmıştır. Geriye kalan 15 adet taşınmazın da işyeri açma ve çalıştırma ruhsatlarının

bulunması mevzuat gereği olup Üniversite tarafında bu hususun kontrol ve takibinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması

Üniversitedeki taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları birbirinden farklı olmasına rağmen cins tashihi işlemlerinin tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının, mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre, kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, fiili kullanım durumları esas alınarak tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile kayıtlarda belirtilen cinslerinin birbirine uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresince, Üniversitenin tapulu olan taşınmazları ile tahsisli olup da iskanlı yapıya sahip olanların cins tahsislerinin yapıldığı, diğerlerin cins tahsislerinin yapılmamasının nedeninin ruhsat ve imar çalışmalarının tamamlanmaması olduğu, ruhsat ve imar çalışmalarına başlanıldığı ve bu sürecin devam etmekte olduğu belirtilmiştir.

Sonuç olarak; cins tashihiinin yapılmaması/tamamlanmaması Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak anlaşılamamasına neden olduğundan gerekli düzeltme işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması

Üniversite mülkiyetindeki bazı taşınmazların, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51'inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya verildiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'nci maddesinde;

“Genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.” denilmekte olup aynı Kanun’un 2’nci maddesinde;

“Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.”

36’ncı maddesinde ise; “Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.”

hükümleri mevcuttur.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun’un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun’un 36’ncı maddesi hükmünde yer alan kapalı teklif usulünün “esas” usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dâhilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Anılan Kanun’un istisnai yöntem olarak düzenlediği “Pazarlık usulü ile yapılacak işler” başlıklı 51’ inci maddesinin (g) bendinde ise “Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi...” işlerine ait ihalelerin pazarlık usulü ile yapılabileceği belirtilmiştir.

Söz konusu Kanun’un “Kapsam” başlıklı 1’inci maddesinde; özel bütçeli idarelerin alım, satım, yapım, kira, hizmet, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun’daki yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmişse de, 51’inci maddenin (g) bendinde sayma suretiyle “Devletin özel mülkiyetindeki” ve “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” denilerek “Hazine” kavramı ifade edilmiş olup üniversitelerin özel mülkiyetindeki yerler madde kapsamı dışında tutulmuştur. Nitekim Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik’te hazine kavramı “Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri açısından Devlet tüzel kişiliğinin adını ifade eder” şeklinde tanımlanmış olup Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler Hazine taşınmazı olarak ifade edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde üniversite; “Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.” şeklinde tanımlanmış olup üniversitenin Devlet tüzel kişiliğinden ayrı bir tüzel kişiliğinin olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan yasa koyucu, Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında ifadesinin, özel bütçeli idarelerden olan üniversiteleri içermediğini zımni bir şekilde Kanun’da belli etmiştir. Bilindiği üzere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun “Ecrimisil ve tahliye” başlıklı 75’inci maddesinin kapsamı “Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları” iken; bu ifadenin devamına 21.03.2018 tarihli ve 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 26’ncı maddesiyle “özel bütçeli idarelerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz mallar” ibaresi eklenmiş, böylelikle Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz mallarının kapsamına özel bütçeli idarelerden olan üniversitelere ait taşınmazların dâhil olmadığı açıklığa kavuşturulmuştur. Dolayısıyla, Kanun’un 51/g bendinde zikredilen Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlar emsal gösterilerek üniversite taşınmazlarının bu madde kapsamında pazarlıkla kiraya verilmesinin önü kapanmıştır.

Söz konusu hükümler dolayısıyla Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazlar Devletin mülkiyetindeki taşınmazlardan ayrı bir anlam ifade etmektedir.

Üniversite tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 51’inci maddesinin (g) bendi kapsamında pazarlık usulü ile kiraya verilen taşınmazlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: Pazarlık Usulü İle Kiraya Verilen Üniversite Mülkiyetindeki Taşınmazlar

No	Nevisi	Kiralanan Yer
1	Kantin	Atatürk Eğitim Fakültesi D-Blok
2	Kantin	Fen Edebiyat Fakültesi
3	Kantin	Nörolojik Bilimler ve Gastroenteroloji Enstitüsü Civarı
4	Kantin	Mühendislik Fakültesi, M-1 Binası

5	Kantin	Yabancı Diller Yüksekokulu
6	Kantin	Eski Teknoloji Fakültesi Yanı
7	Kantin	Atatürk Eğitim Fakültesi Ana Bina
8	Medikal Malzeme Satış Yeri	Diş Hekimliği Fakültesi
9	Kantin	Sağlık Bilimleri Fakültesi
10	Kırtasiye / Fotokopi Merkezi	Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi Mühendislik Fakültesi Dekanlık (M1) Binası
11	Kırtasiye / Fotokopi Merkezi	Çarşı Alanı (Göztepe Yerleşkesi Eski İşletme Fakültesine Taşındı)
12	Büfe	Ana Kapı Otobüs Durağı Yanı
13	Kırtasiye / Fotokopi Merkezi	Bağlarbaşı Yerleşkesi İlahiyat Fakültesi
14	Kantin	İlahiyat Fakültesi Okuma Binası
15	Restoran / Kafeterya	Göztepe Yerleşkesi Konukevi Altı
16	Kitaplı Kahve	İlahiyat Fakültesi Tatbikat Cami Altı
17	Restoran / Kafeterya	Hukuk Fakültesi Ve İletişim Fakültesi 5. Kat Ortak Teras A-B Blok
18	Otopark	İlahiyat Fakültesi Tatbikat Cami Altı
19	Kantin	İşletme Fakültesi C-Blok
20	Kantin	Basketbol Sahası Bitişiği
21	Kantin	Diş Hekimliği Fakültesi
22	Kantin	Eczacılık Fakültesi
23	Kantin	Acıbadem Yerleşkesi Güzel Sanatlar Fakültesi
24	Kırtasiye / Fotokopi Merkezi	Başbüyük Sağlık Yerleşkesi Tıp Fakültesi
25	Kantin	Başbüyük Sağlık Yerleşkesi Tıp Fakültesi

26	Kantin	İletişim Fakültesi A-Blok
27	Kantin	Hukuk Fakültesi B-Blok
28	Daire	Hızırbey Caddesi, Küme Sokak, No: 20/2, Göztepe/Kadıköy Adresinde Bulunan 90 M ² Daire

Tüm bu nedenlerle, pazarlık usulü ancak Devletin özel mülkiyetinde ya da hüküm ve tasarrufunda olan taşınır ve taşınmaz mallar için uygulanabilecektir. Bu durumda Üniversitenin mülkiyetinde olup kiraya verilen 28 adet taşınmaz için pazarlık usulünün uygulanması mümkün değildir.

Kamu idaresince, kiraya verilmiş olan taşınmazların Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik Hükümleri ile milli emlak genel tebliğleri hükümleri çerçevesinde, devletin özel mülkiyetinde olan taşınmazlar olarak düşünülerek pazarlık usulü ile kiraya verildiği, daha önce pazarlık usulü ile verilen taşınmazların sözleşme sürelerinin bitiminde, kapalı teklif usulü ile ihaleye çıkılmakta olduğu, bundan böyle başkanlığınızca gönderilen taslak denetim raporundaki hususlar göz önünde bulundurulacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz mallar kavramına, üniversitenin özel mülkiyetinde olan malları girmediğinden, taşınmaz kiralama işlemlerinin Devlet İhale Kanunu'nda belirtilen kapalı teklif veya açık teklif usulleriyle yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: Üniversitenin Taşıtlarına İlişkin Envanter Kayıtları ile Trafik Tescil Kayıtlarının Uyumlu Olmaması

Üniversitenin taşıtlarına ilişkin envanter kayıtları ile Noterler Birliği trafik tescil kayıtlarının karşılaştırılması sonucunda, Üniversite adına tescilli taşıtlardan ikisinin varlık olarak kayıtlarda yer almadığı, fiili olarak nerede olduğu bilgisinin de bulunmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu, hüküm altına alınmıştır.

Yine aynı Kanun'un "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesinde; kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı, bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi ve kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu olacağı, düzenlenmiştir.

Kamu idaresince, söz konusu iki aracın ruhsatına ulaşıldığı, gümrük müdürlüğü ve emniyet müdürlüğü ile yazışmaların yapıldığı cevabi yazıların gelmediği ve tekrardan yazışmaların yapıldığı, ilgili kurumlardan gelecek olan cevabi yazı ile birlikte, araçların trafik tescilden düşümünün yapılabilmesi için Noterler Birliği nezdinde gerekli işlemlerin başlatılacağı ve tescil kayıtları ile Üniversite kayıtları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesinin sağlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversiteye ait kayıtlı taşıtlar arasında yer almayan ancak trafik tescil kayıtlarında halen Üniversite adına kayıtlı gözüken taşıtlar için çalışma başlatılması, tescil kayıtları ile Üniversite kayıtları arasındaki uyumsuzluğun sebeplerinin araştırılması ve sonucuna göre bu taşıtların Üniversite kayıtlarına alınması veya tescil kayıtlarının düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Yükseköğretim Kalite Kurulu Tarafından Görevlendirilen Dış Değerlendiricilerin Giderlerinin Üniversite Özel Bütçesinden Karşılanması

Dış Değerlendirme Programı kapsamında Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından görevlendirilen ve Üniversitede çalışmalar yapan dış değerlendiricilerin ulaşım giderlerinin Üniversite tarafından karşılandığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Yükseköğretim kalite güvencesi sistemi ve yükseköğretim kalite kurulu" başlıklı Ek 35'inci maddesinde; yükseköğretim kalite güvencesi sistemi düzenlenmiş, bu sistemin, yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerine ilişkin esasları içerdiği belirtilmiş, bu kapsamda anılan hizmetleri yerine getirmek üzere idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli Yükseköğretim Kalite Kurulunun kurulması öngörülerek kurulun çalışma usul ve esasları ile yükseköğretim kurumlarında kalite güvence sistemlerinin kurulması, iç ve dış değerlendirme süreçleri, yükseköğretim kurumlarında kurulacak kalite

komisyonları, kalite değerlendirme tescil belgesinin alınması, kuruldaki genel sekreterliğin çalışma usul ve esasları ve yapısı ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususların Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

2547 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği'nin "Kalite güvencesi ve iyileştirme çalışmaları kapsamındaki harcamalar" başlıklı 25'inci maddesinde; bu Yönetmelik kapsamında, yükseköğretim kurumları tarafından gerçekleştirilecek çalışmalara ilişkin her türlü harcamanın, yükseköğretim kurumlarının bütçelerine ilgili konuda tahsis edilecek ödenekle karşılanacağı, Vakıf yükseköğretim kurumlarının da bu Yönetmelik kapsamında yapılacak çalışmalar için bütçesinde yeterli ödenek ayıracağı belirtilmektedir.

Anılan Yönetmelik'in 25'inci maddesinde yer alan hüküm, Yükseköğretim Kalite Kurulu Kurumsal Dış Değerlendirme Yönergesinin "Harcamalar" başlıklı 13'üncü maddesinde de; yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilecek olan dış değerlendirme sürecine ilişkin her türlü harcamanın, ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesinden karşılanacağı şeklinde yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen yönetmelik ve yönergelerle, 2547 sayılı Kanun'un Ek 35'inci maddesinde öngörülmeyen bir ödeme türü ihdas edilmiştir. Oysa ki, diğer harcama türlerinde olduğu gibi, kalite güvence sistemi yürütücülerince yapılacak harcamaların Üniversitelerce karşılanabilmesi için Kanun'da açık bir dayanak bulunması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde; kamu gideri: kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderler şeklinde tanımlanmıştır.

5018 sayılı Kanun'un bu hükmüne göre; bir giderin yapılabilmesi, ancak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin açık bir hükmü ile olabilecektir. Yönetmelik, yönerge gibi alt hukuki metinlerle yapılan düzenlemelerle yeni bir harcama türünün ihdas edilmesi mümkün olmadığı gibi alt hukuk normlarının da üst hukuk normlarına aykırı olmaması gerekir. Yukarıda belirtilen Ek 35'inci maddede; Dış Değerlendirme Programı kapsamında Üniversitede çalışmalar yapan Yükseköğretim Kalite Kurulu üyelerinin giderlerinin Üniversite tarafından

ödenebileceğine ilişkin bir düzenleme ve yönetmelikle düzenlenebilecek konular arasında da bu türden bir ödeme bulunmamaktadır. 2547 sayılı Kanun'un ilgili maddesinde, Yükseköğretim Kalite Kurulunun gelirleri ve personelin özlük haklarına ilişkin çeşitli mali hükümler öngörülmüş ancak Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından görevlendirilen değerlendiricilerin giderlerinin Üniversite bütçesinden karşılanabileceğine dair herhangi bir mali hükme yer verilmemiştir.

Üniversite, dış denetim kurumlarının faaliyetlerinden yarar sağlamakta ise de buna dayanarak dış denetim personelinin giderlerinin Üniversite bütçesinden karşılanabilmesi mümkün değildir. Nitekim idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli bir kurum olan YÖKAK'ın, kanunda sayılan görevleri ve hizmetlerini, kendisine tahsis edilen bütçe ödeneğini kullanarak yerine getirmesi gerekmektedir. Zira 2547 sayılı Kanun'un Ek 35'inci maddesinin tanıdığı yetkiye istinaden 23.11.2018 tarih ve 30604 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliği'nin "Kurulun mali yapısı" başlıklı 28'inci maddesinde de YÖKAK hizmetlerinde ihtiyaç duyulan tüm giderlerin Kurul bütçesinden karşılanacağı ifade edilmiştir.

Ayrıca, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Daireler kurulu" başlıklı 27'nci maddesinde, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemlerin, Sayıştayın istişari görüşü alınarak yürürlüğe konulacağı belirtilmesine karşın mali hüküm içeren söz konusu Yönetmelik bu görüşü almak üzere Sayıştaya gönderilmemiştir.

Sonuç olarak, kanuni dayanağı olmayan yukarıda belirtilen giderlerin Üniversite bütçesinden karşılanmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresince, kurumsal akreditasyon süreci kapsamında, Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından görevlendirilen değerlendiricilere ilişkin giderlerin, 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 57'nci maddesinde yer alan "Harcırah hizmetin taalluk ettiği kurum bütçesinden ödenir" hükmü doğrultusunda Üniversite bütçesinden karşılandığı belirtilmiştir. Ayrıca, YÖKAK'ın 12.10.2022 tarihli ve 381958 sayılı yazısı doğrultusunda, kurumsal dış değerlendirme sürecine ilişkin uçak ve tren bileti gibi ulaşım giderlerinin Üniversite tarafından ödendiği, bunun dışında herhangi bir ödeme yapılmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; YÖKAK'ın kurumsal değerlendirme süreçleri kapsamında yürüttüğü faaliyetlerin kamu yararı taşıdığı kabul edilmekle birlikte, değerlendirici görevlilerine ilişkin

ulaşım giderlerinin Üniversite bütçesinden karşılanması, yukarıda açıklanan kanuni dayanak eksikliği nedeniyle mevzuata uygun bulunmamaktadır.

BULGU 8: Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Alınan Taşınırların Proje Bitiminde İade Edilmemesi

Bilimsel araştırma projeleri kapsamında alınan ve proje yürütücülerine teslim edilen taşınırların, proje tamamlanmasına rağmen iade edilmediği ve proje yürütücüleri tarafından kullanımına devam edildiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 48’inci maddesinde; kamu idarelerinin, taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu olduğu, idarelere ait malların edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı, bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Sorumluluk” başlıklı 5’inci maddesinin üçüncü fıkrasında; kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerinin, bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorunda olduğu belirtilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik’in “Muhasebeleştirme işlemleri ve belgeleri” başlıklı 15’inci maddesinde; satın alınan taşınır malların, Taşınır Mal Yönetmeliği gereğince taşınır işlem fişi düzenlenerek yükseköğretim kurumunun envanter kayıtlarına alınacağı, bu kapsamda edinilen dayanıklı taşınırların, bunları kullanacak proje yürütücüsüne ya da belirleyeceği kişiye taşınır teslim belgesi ile teslim edileceği, tüketime yönelik mal ve malzemelerin ise taşınır işlem fişi düzenlenerek doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına verileceği ifade edilmiştir.

Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi’nin “Genel hükümler” başlıklı 27’nci maddesinde; projeler için BAP Koordinasyon Birimince sağlanan makine, teçhizat ve donanımların mülkiyetinin Birime ait olduğu, söz konusu makine, teçhizat ve donanımların, ilgili proje tamamlanıncaya kadar proje yürütücülerinin kontrol ve

kullanımında olduğu, bunların korunmasından, bakım ve onarımından proje yürütücülerinin sorumlu olduğu, tamamlanan projelere ait, özellik arz eden makine ve teçhizatların ise ihtiyaç duyan üniversite araştırmacılarının kullanımına açık olduğu, BAP Komisyonunun bu tür makine ve teçhizatlarla ilgili olarak ortak bir alanda kullanıma sunulmaları, başka projelerde kullanılmak üzere geri alınmaları veya gerekli göreceği diğer tasarruflarda bulunmaya yetkili olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan madde metinlerinden anlaşılabacağı üzere, kendisine taşınır teslim belgesiyle taşınır teslimi yapılmış olan proje yürütücülerinin ya da bunlar tarafından belirlenen kişilerin, kullanımında olan taşınırları proje süresince, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanma ve görevin sona ermesini müteakiben iade etme sorumlulukları açıkça düzenlenmiştir. Söz konusu taşınırların proje bitiminde iade edilmemesi ve kişisel amaçlar için kullanımına devam edilmesi, taşınırların “veriliş amacına uygun” kullanılma sorumluluğunun artık yerine getirilmediği anlamına gelmektedir. Çünkü söz konusu taşınırlar, belirli bir projenin yürütülmesi amacına hizmet etmek için edinilmiş, üniversite envanterine kaydedilmiş ve proje süresi boyunca kullanılmak üzere, proje yürütmekle görevli kişilere “geçici” olarak teslim edilmiştir.

Denetimlerde, projeler kapsamında satın alınan taşınırların, projeler tamamlanmasına rağmen ortak kullanım alanına devredilmediği ve ihtiyacı olan araştırmacıların kullanımına açılmadığı tespit edilmiştir. Projelerin tamamlanmasının ardından proje kapsamında alınan taşınırların, proje yürütücüleri tarafından kullanılmaya devam edilmesi, projelerde; kişisel kullanıma uygun ve tekrar eden taşınır alımları yapılmasına neden olmaktadır. Kamu kaynaklarının bu şekilde kullanılması; verimlilik ve tutumluluk ilkesiyle çelişmekte, savurganlığa ve verimsizliğe yol açmaktadır.

Kamu idaresince, tespite ilişkin olarak birimlerle yazışma yapıldığı ve birimlerce verilen cevabi yazılarda; gerekli hassasiyetin gösterildiği, varsa sorunun giderildiği veya bulunmadığı ifade edildiği ve ayrıca bundan böyle gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, proje bitiminde teslim edilmeyen taşınırlar, denetim yılı içerisinde Üniversitenin yetkili personellerine bildirilmiştir. Birimlerin cevabi yazılarında teslim edilen taşınırlar veya bunlara ilişkin herhangi bir muhasebe işlem fişi bulunmamaktadır. İade edilmeyen taşınırlara ilişkin olarak gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 9: Üniversite Kullanımında Bulunan Taşıtların Takibi İçin Kontrol Sistemi Kurulmaması

Taşıtların bazılarında araç takip sisteminin bulunmadığı dolayısıyla söz konusu araçların görev emri dışında şahsi amaçla kullanılıp kullanılmadığının İdare tarafından takip edilemediği görülmüştür.

T.C. Cumhurbaşkanlığının “Tasarruf Tedbirleri” konulu 2024/7 sayılı genelgesinde, taşıtların verimli kullanımı ile işletme maliyetlerinin asgari seviyeye indirilmesine yönelik gerekli önlemlerin idarelerce alınacağı, bu kapsamda taşıtların masraflarının gider türleri itibarıyla plaka bazında düzenli olarak kayıt altına alınacağı, harcama yetkililerince taşıtların çalışma süresi, güzergâhı, ortalama yakıt tüketim değeri, bakım maliyetleri ve sürücü performansının düzenli olarak izleneceği belirtilmiştir. Öte yandan, söz konusu hükümlerin üst yöneticiler tarafından hassasiyetle izlenip denetleneceği, aksine hareket edenler hakkında ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda Üniversitenin taşıt kullanımları incelenmiş, taşıtlarda araç takip sisteminin bulunmadığı görülmüştür. Araç takip sisteminin olmaması taşıtların hangi yönde kullanıldıkları noktasında tarafımıza denetim olanağı vermediği gibi İdare tarafından da araçların kullanımlarının izlenememesine neden olmaktadır. Bu durum gerek Cumhurbaşkanlığı genelgesine gerekse 5018 sayılı Kanun’ un ilgili maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’ nun “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını sağlamanın Kanun’ un amaçlarından birisi olduğu ifade edilmiştir.

Aynı Kanun’un “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8 inci maddesinde; “Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.” denilmiştir.

Yine aynı Kanun’ un 11 inci maddesinde, üst yöneticilerin sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden sorumlu oldukları belirtilmiş olup üst

yöneticilerin bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getireceği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, kamu taşıtlarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden sorumlu kişiler üst yöneticilerdir. Üst yöneticilerin de bu sorumluluğunu harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getireceği ifade edilmiştir. Bu minvalde taşıtların hangi amaçla ve hangi yönde kullanıldıklarının sayılan birimlerce denetlenmesi, mevzuata aykırı olarak kullananlar hakkında da yine mevzuatın öngördüğü yaptırımların uygulanması gerekmektedir.

Kamu idaresince, Üniversite envanterine kayıtlı ruhsatlı araçlara “Araç Takip Sistemi” takılarak taşıt kullanımlarının izlenmesi en kısa sürede sağlanacağı, Ayrıca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale yoluyla temin edilen hizmet araçları için, yeni yapılacak ihalede şartnamelerde araç takip sistemi bulunması şartına yer verileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Araç Takip Sistemine ilişkin olarak da gerekli işlemin yapılması gerekmektedir.

BULGU 10: Taşınır İşlemlerinde Eksiklikler Bulunması

Üniversite bünyesinde yer alan ve pilot olarak seçilen ambarlarda yapılan denetim sonucunda; taşınır kayıt ve muhafaza işlemleri ile ilgili olarak mevzuata aykırı bazı hususların yer aldığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Hesap verme sorumluluğu başlıklı” 8’inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların kaynakların kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun’un “Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk” başlıklı 48’inci maddesinde; kamu idarelerinin taşınırların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu oldukları, taşınırların özelliğinden veya olağan kullanımından kaynaklanan yıpranma ile usulüne uygun olarak belirlenen firelerden dolayı sorumluluk aranmayacağı, kullanılmak üzere taşınır teslim edilen görevlilerin taşınırın korunmasından ve taşınıra verilen zararlardan sorumlu oldukları, malların edinilmesi, kiralanması, tahsisi, yönetimi, kullanılma ve elden çıkarılma işlemlerinin

mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı, bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu tutulacakları ifade edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; harcama yetkililerinin taşınırın etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan ve taşınır yönetim hesabını ilgili mercilere göndermekten sorumlu olduğu, üçüncü fıkrasında ise; kamu idarelerine ait taşınırın muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerinin, bu taşınırın en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorunda oldukları ifade edilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri" başlıklı 6'ncı maddesinde; taşınır kayıt ve kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları ayrıntılı şekilde izah edilmiştir. Taşınır kayıt yetkililerinin; taşınırın giriş ve çıkışına ilişkin kayıtları tutmak, tüketime veya kullanıma verilmesi uygun görülen taşınırın ilgililere teslim etmek, taşınırın yangına, ıslanmaya, bozulmaya, çalınmaya ve benzeri tehlikelere karşı korunması için gerekli tedbirleri almak ve alınmasını sağlamak, ambar sayımını ve stok kontrolünü yapmak görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır.

Söz konusu Yönetmelik'in "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde gösterilen taşınırlardan oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj ve servislere tahsis edilenler için Dayanıklı Taşınır Listesi düzenleneceği, "Devir işlemleri" başlıklı 33'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında ise; oda, büro, bölüm, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarında bulunan taşınırın, buralarda asılı Dayanıklı Taşınır Listesinde gösterilen miktarlar esas alınarak sayılmak ve listedeki ilgili bölüm imzalanmak suretiyle yeni sorumluya devir ve teslim edileceği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 13'üncü maddesinde ise; taşınırın, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında çeşitli

nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşının ölümü gibi yok olma hallerinde ise çıkış kaydı yapılacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Kullanılmaz hale gelme, yok olma veya sayım noksanı nedeniyle çıkış" başlıklı 27'nci maddesinde; tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişimler nedeniyle fireler oluşan, sayımda noksan çıkan, çalınma, kaybolma gibi nedenlerle yok olan ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılmaz hale gelen taşınırların, Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ve Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlardan çıkarılacağı, "Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış" başlıklı 28'inci maddesinde; ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyle hizmet dışı bırakılması gerektiği ilgililer veya özel mevzuatı çerçevesinde oluşturulan komisyon tarafından bildirilen taşınırların, biri işin uzmanı olmak kaydıyla harcama yetkilisinin belirleyeceği en az üç kişiden oluşan komisyon tarafından değerlendirileceği ve komisyonca hurdaya ayrılmasına karar verilenler için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağının düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Yönetmelik'in "Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinin birinci fıkrasında; kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılma ve devirlerinde, yılsonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımının yapılacağı, "Devir işlemleri" başlıklı 33'üncü maddesinde taşınır kayıt yetkililerinin, sorumlulukları altındaki ambarlarda bulunan taşınırları ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeleri, yerlerine görevlendirilenlere devretmeden görevlerinden ayrılmayacağı ve yeni görevlendirilen taşınır kayıt yetkililerinin de söz konusu kayıt ve belgeleri aramak ve almak zorunda olduğu ve ambarların devrinin "Ambar Devir ve Teslim Tutanağı" düzenlenerek yapılacağı ifade edilmiştir.

Zikredilen Yönetmelik'in "Dayanıklı taşınırların numaralanması" başlıklı 36'ncı maddesinin birinci fıkrasında; giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verileceği, bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşının üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtileceği, fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlemin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Ayrıca Yönetmelik ekinde yer alan Dayanıklı Taşınır Defterine ilişkin açıklamalarda, taşınırın tanımlanmasına yarayan cins, marka, model, kapasite vb. teknik özelliklerin dayanıklı taşınır defterinde ilgili taşınırın satırında belirtileceği hüküm altına alınmıştır.

Üniversitenin taşınır işlemlerine ilişkin denetimlerde fiziken gerçekleştirilen ambar sayımında;

- Kişilere ya da ortak kullanıma verilen taşınırın ambar kayıtlarından çıkarılmadığı, dolayısıyla; ambarda örnek olarak seçilen taşınır için yapılan sayımlarda, kayıtlar ile stok mevcudunun birbiriyle örtüşmediği,

- Bazı taşınır ambarlarında, taşınırın karışık ve düzensiz şekilde bir arada tutulduğu, rafların tertip ve düzeninin bulunmadığı, ambarda taşınırın dağınık şekilde muhafaza edildiği ve sayıma uygun şekilde istiflenmediği,

- Yıpranma, kırılma, bozulma, ekonomik ömrünü tamamlama veya tamamlamasa da teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyle hizmet dışı bırakılma gibi nedenlerle kullanılmayan bazı taşınırın herhangi bir işlem yapılmadan (hurdaya ayırma, kayıttan düşme gibi çalışmalar) atıl halde tutulduğu,

- Taşınır kayıt yetkilisinin görevden ayrılması sırasında sayım ve devir işlemlerinin yapılmadığı, Ambar Devir ve Teslim Tutanağının düzenlenmediği,

- Kişi ve ortak kullanım alanlarına verilen dayanıklı taşınırlara ait “Dayanıklı Taşınır Listesinin” düzenlenmediği ve oda, büro, bölüm, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarına asılmadığı,

- Dayanıklı taşınırın numaralandırma işleminin tamamlanmadığı,

- Taşınırın marka, model ve teknik özellik gibi bilgilerinde eksiklikler bulunduğu, tespit edilmiştir.

Tespit edilen taşınır işlemlerindeki eksikliklerin düzeltilmesine yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresince, bulguda yer alan tespitlerle ilgili tüm birimlere yazı yazıldığı ve alınan cevabi yazılarda; gerekli hassasiyetin gösterildiği ve varsa sorunun giderildiği veya bulunmadığı tespiti ile cevaplandırılmış olduğu ve bundan böyle gerekli hassasiyetin ilgili birimlerce gösterileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; eksikliklerin düzeltiğine ilişkin olarak herhangi bir tutanak, kayıt ve bilgi belge sunulmamıştır. Üniversitenin taşınır işlemlerinin, yukarıda maddeler halinde sayılan eksikliklerin giderilerek, başta Taşınır Mal Yönetmeliği olmak üzere ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Kütüphaneye Bağışlanan Kitapların Muhasebe Kayıtlarının ve Değerlemelerinin Yapılmaması

Kurumun kütüphanesine muhtelif zamanlarda bağışlanan kitapların muhasebe kayıtlarının ve değer tespitlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu" başlıklı 13'üncü maddesinde; taşınırların, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş kaydedileceği, giriş kayıtlarında, bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırlarda; bağış ve yardımda bulunan tarafından ispat edici bir belge ile değeri belirtilmiş ise bu değer, belli bir değeri yoksa değer tespit komisyonunca belirlenen değer esas alınacağı, değer tespit komisyonunun, harcama yetkilisinin onayı ile taşınır kayıt yetkilisinin ve işin uzmanının da katıldığı en az üç kişiden oluşturulacağı, komisyonun değer tespitinde, ticaret odası, sanayi odası, borsa, meslek kuruluşları, ilgili diğer kuruluşlardan veya aynı nitelikteki taşınırı satın alan idarelerden ve fiyat araştırması sonuçlarından yararlanabileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırların girişi" başlıklı 16'ncı maddesinde; bağış ve yardım olarak edinilen taşınırların teslim alındığında, taşınır kayıt yetkilisi tarafından Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlara alınacağı, fişin birinci nüshasının bağış ve yardım edene verileceği ifade edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 255 Demirbaşlar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 182'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin altıncı alt bendinde; bedelsiz olarak intikal eden demirbaşların tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Denetimlerde, yukarıda belirtilen bu hükümlere karşın Kurum kütüphanesine bağışlanan, 21740 adet kitap ile Kurum tarafından farklı kurumlara gönderilen 1983 adet kitabın 255 No.lu Hesaba kaydının yapılmadığı ve bu kitaplar için değer tespit komisyonu oluşturularak değerlemelerinin de yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresince, gerekli çalışmaların ve kayıtların yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversiteye bağışlanan ve Üniversite tarafından başka kurumlara gönderilen kitapların kaydı 2025 yılında yapıldığından 2024 yılı tablolarını etkilememektedir.

BULGU 12: Başka Bir Kurum Tarafından Anahtar Teslim Olarak Yapılıp Kuruma Teslim Edilen Yerlere İlişkin Kurum Bütçesinden Yapılan Bakım Onarım veya Başkaca İmalatlar İçin Sorumluluk Mükellefiyetine Gidilmemesi

Mühendislik Fakültesi ve Teknoloji Fakültesi binaları, 1. ETAP kapsamında 24.10.2019 tarihinde ihalesi yapılmış ve 2022 yılında kesin kabulü yapılarak üniversiteye teslim edilmiştir. Gene toplam 38 adet bina ve elektrik trafo binaları, 2. ETAP kapsamında 30.03.2022 tarihinde ihalesi yapılmış ve 2024 yılında kesin kabulü yapılarak bu binalar üniversiteye teslim edilmiştir. Ancak bu yerlerin teslimi üzerinden az bir süre geçmesine rağmen Kurum bütçesinden aşağıdaki listede belirtilen imalatların yapıldığı görülmüştür.

Tablo 5: Kurum Bütçesinden Yapılan İmalatlar

Ödeme Belge No	Ödeme Türü	İşin Adı	Ödenmesi Gereken Tutar (TL)
HYS-2024-15988222	Yapım İşi	Marmara Üniversitesi RTE Külliyesi Arızalı Otomatik Kapıların Tamiri İşleri	91.726,00
HYS-2024-15800752	Yapım İşi	M.Ü. RTE Külliyesi Yemekhane Binası Mutfak Bulaşıkhanesi Altyapı Revizyon İşleri	738.000,00
HYS-2024-15475225	Mal ve Hizmet Alımı	Marmara Üniversitesi RTE Külliyesi 2 Nizamiye Binası ve Çevre Duvarı Projelendirme İşi	360.000,00
HYS-2024-14956158	Yapım İşi	M.Ü. RTE Külliyesi 1. Etap Mühendislik ve Teknoloji Fakülteleri Mekanik ve Elektrik Alt Yapı İmalat ve Onarım İşleri	742.200,00
HYS-2024-13057906	Yapım İşi	M.Ü Külliyesindeki Kırık Camların Yenilenmesi	38.400,00
HYS-2024-11385980	Yapım İşi	Marmara Üniversitesi RTE Külliyesi Isı Merkezi Kapalı Devre Kimyasal Şartlandırma Altyapısı Yapım İşi	572.135,00
HYS-2024-11232003	Yapım İşi	M.Ü. RTE Külliyesi Isıtma ve Soğutma Altyapı Sistemlerinde Çeşitli Onarım ve İmalat İşleri	719.520,00

HYS-2024-10597147	Yapım İşi	M.Ü. RTE Külliyesi M4 Binası Teras Membran İzolasyon İşleri	480.000,00
HYS-2024-10118556	Yapım İşi	Marmara Üniversitesi RTE Külliyesi Mühendislik Isı Merkezi Kazan Brülör Isı Sensörü Değişim İşi	6.120,00
HYS-2024-9911006	Yapım İşi	M.Ü. RTE Külliyesi Kazan Bakımı ve Onarım İşi	19.800,00
MYS-2023-8114494	Yapım İşi	Marmara Üniversitesi RTE Külliyesi Mühendislik ve Teknoloji Fakülteleri İnşaat, Elektrik Ve Mekanik İşleri	512.400,00
MYS-2023-8050929	Yapım İşi	Marmara Üniversitesi RTE Külliyesi Engelli Erişilebilirliği Düzenlemeleri Yapılması İşi	1.516.800,00
MYS-2023-8054120	Yapım İşi	M.Ü. RTE Külliyesi, Brülör Bakım ve Onarım İşleri	37.440,00
MYS-2023-7710616	Yapım İşi	Marmara Üniversitesi RTE Külliyesi M5 Binasında Bulunan Yemekhane Alanına Isıtma Sistemi Kurulması İşi	80.400,00
MYS-2023-7490283	Yapım İşi	Marmara Üniversitesi RTE Külliyesi Mühendislik ve Teknoloji Fakültesi Yağmur İniş Borularının Bakım, Onarım ve Tadilat İşleri	39.600,00
MYS-2023-5595222	Yapım İşi	M.Ü. RTE Külliyesi Mezarlık ve Okul Sınırlarında Tel Çit Yapılması İşi	458.400,00
MYS-2023-3549512	Yapım İşi	M.Ü. RTE Külliyesi Öğrenci Bekleme Alanlarının Düzenlenmesi ve Kampüs İçi Yollara Hız Kesicilerinin Tesis Edilmesi İşleri	504.000,00

4735 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 20 ve 25'inci maddelerinin son fıkraları gereğince, yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de 15 yıl süreyle müteselsilen sorumlu olup bu zarar ve ziyanın genel hükümlere göre (rızaen tahsilat veya alacak davası açılarak) yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gerekmektedir.

Kurum bütçesinden yapılan yukarıdaki tabloda yer alan imalatların 1. Etap ve 2. Etap kapsamında yüklenici firmalarca yapılması gereken işler olup olmadığının araştırılması, ilgili imalatların yüklenici firmalarca yapılması gereken işlerden olması durumunda kamu tarafından

mükerrer ödeme söz konusu olacağından, TOKİ ile iletişime geçilerek proje imalat ve hakkeş karşılaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılması ayrıca bu imalatların, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince kesin kabul tarihinden itibaren, yüklenici ve alt yükleniciye getirilen 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti kapsamına girip girmediğinin araştırılması önem arz etmektedir.

Kamu idaresince, RTE Külliyesi inşaatı için yapılan protokol gereği ihaleden önce ihale dokümanı için Marmara Üniversitesi'nin onayının alınması gerekmesine rağmen TOKİ tarafından bu süreç işletilmemiş olduğu,

Ayrıca işin yapımı esnasında proje değişikliği, iş artışı vb. durumlarda Marmara Üniversitesi'ne yazılı veya şifahi olarak bilgi sunulmamıştır. TOKİ'den istenen as build proje hakkeşlerden yüklenicinin yapması gereken işlerin neler olduğu anlaşılmadığı.

Buna rağmen 1.Etap için geçici kabulden sonra ihtiyaç duyulan bakım onarım ve ek imalat yapılmış, 'Etap için geçici kabulden önceki süreçte yapılması gereken imalatların yüklenici uhdesinde olup olmadığı TOKİ'ye yazılı olarak sorulmak suretiyle yapıldığı,

TOKİ tarafından yapılan geçici kabul işlemlerinde, yüklenici firma uhdesindeki imalatların eksizsiz olarak teslim alındığı kabul edilerek binaların bakım ve onarımları yürütülmekte olup TOKİ tarafından yapılan kabul ve benzeri işlemlerin denetim ve kontrolü Marmara Üniversitesi tarafından yapılması imkan dahilinde bulunmadığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, yeni yapılan imalatlara yönelik olarak 17 kez bakım onarım yapılmıştır. Söz konusu yerlere ilişkin olarak bakım onarım işlemleri yapılmaya devam edilmektedir. Sorumluluğun tespiti ve kamu kaynağında eksilmeye neden olunmaması için TOKİ nezdinde gerekli girişimlerde bulunulması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Gıda Üretimi ve Satışı Yapan Kantin, Kafeterya ve Restoranların İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının Bulunmaması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	Konu, 2024 yılı Denetim Raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Üniversite Taşınmazlarının Kiraya Verilmesinde Pazarlık Usulünün Kullanılması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	Konu, 2024 yılı Denetim Raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Alınan Taşınırın Proje Bitiminde İade Edilmemesi	2023	Yerine Getirilmedi	Konu, 2024 yılı Denetim Raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.
Taşınmazlarda Cins Tashihiinin Tamamlanmaması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	Konu, 2024 yılı Denetim Raporunda tekrar bulgu konusu yapılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**MARMARA ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	6
6. DENETİM BULGULARI	6

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Mali Sorumluluk Sigortasının Takibinin Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca 8 Temmuz 1999 tarih ve 23749 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği" ile kurulmuş olup, bu yönetmeliğin yayımlanması ile daha önce Üniversite birimlerine ait 20 adet döner sermaye işletmesi yönetmeliği yürürlükten kalkmıştır.

18.06.2020 tarihli ve 31159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine dayanılarak 2020 yılında güncellenen Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği Üniversite senatosunda kabul edilmiş, 15.02.2021 tarih ve 31396 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in "İşletmenin faaliyet alanları" başlıklı 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

İşletme çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunur:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek konularda; bilimsel görüş, proje, araştırma, ölçme değerlendirme ve benzeri hizmetleri yapmak, yüz yüze ve/veya uzaktan eğitim altyapısı kullanılarak eğitim programları, kurslar, sınavlar planlamak ve uygulamak, hizmet içi eğitim programları hazırlamak, seminer, konferans, sempozyum düzenlemek.

b) Güzel sanatlarla ilgili senaryo, prodüksiyon, tiyatro, film, video, slayt, fotoğraf, reklam, ilan, yayın, röleve, sergi, fuar, restorasyon, eğitim programları yapmak ve bunlarla ilgili rapor düzenlemek.

c) Klinik, poliklinik, ameliyathane, laboratuvar ve atölyelerde yapılacak her çeşit muayene, analiz, deney, tahlil, ameliyat, ölçme, tetkik, tedavi, hemşirelik, hasta bakıcılık, bakım, üretim ile ilgili iş ve benzeri hizmetler yapmak, sağlık tesisleri uygulama eczanesi açmak ve işletmek.

ç) Teknik bilimlerle ilgili olarak tasarım, modelleme, denetim, basım, tekstil, mekanik deneyler, kalite kontrol hizmetleri ve her türlü mekanik, elektrik ve elektronik makine ve cihazlarla ilgili bakım-onarım, proje ve üretim işlerini ifa etmek ve bunlarla ilgili raporlar ve eğitim programları düzenlemek.

d) Beden eğitimi, spor ve antrenörlük alanında, seminer ve eğitim programları ve yarışmalar, eğitim semineri, antrenörlük programları düzenlemek ve organizasyon yapmak, bu amaçla ilgili spor tesislerini işletmek, turizm ve otelcilik ile ilgili eğitim programları yapmak ve bu amaçla ilgili tesisler işletmek.

e) Üniversitenin faaliyet alanı ile ilgili her türlü danışmanlık, analiz, sentez, proje, bakım onarım, iş değerlendirmesi ve organizasyonu yapmak, deneyle kurumsal raporlar ve bunlarla ilgili görüş ve öneriler sunmak, işletme hesapları ve fizibilite raporları hazırlamak.

f) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satımı yapılmak üzere satış ve teşhir yerleri açmak.

g) Çoklu ortam öğretim materyali geliştirme, eğitim yazılımı hazırlama, elektronik sınav, merkezi sınav destek hizmetleri ile elektronik içerik yayıncılığı hizmetleri.

Olarak sıralanan ve gelir elde etmeye dönük faaliyetleri yürütmektedir.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 28’dir.

İşletme Müdürlüğü bünyesinde Genel İdare Hizmetler Sınıfında 1 İşletme Müdürü ile 5 idari memur, 2 sözleşmeli personel ve 2 sürekli işçi çalışmakta olup, güvenlik görevlisi bulunmamaktadır.

İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde ise T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli olarak 1 saymanlık müdürü, 2 defterdarlık uzmanı, 4 memur görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesi 300.000.000,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2024 yılı bütçe gideri 329.869.744,03 TL, bütçe geliri ise 350.078.616,82 TL olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 100.000,00 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 105.939.018,88 TL'dir.

2024 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 344.864.859,99 TL, gider toplamı 342.077.303,64 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 2.787.556,35 TL net karla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, muhasebe ve raporlama işlemlerini Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre, 04

Mart 2024 tarihine kadar Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sisteminden, ilgili tarihten itibaren ise Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından kurulan ve yönetilen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütmektedir. Döner sermaye işletmelerinin muhasebe işlem ve sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmelik'in 565 ve 573'üncü maddelerinde sayılan mali tablolar, defter, belge ve cetveller düzenlenmektedir.

İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hallerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını kıyasen uygulamakta olup Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- * Birleştirilmiş veriler defteri,
- * Geçici ve kesin mizan,
- * Bilanço,
- * Gelir tablosu,
- *Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Mali Sorumluluk Sigortasının Takibinin Yapılmaması

Marmara Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde 2024 mali yılına ilişkin yapılan incelemelerde, tıbbi kötü uygulamaya ilişkin mali sorumluluk sigortasını yaptırma yükümlülüğü bulunan personelden bir kısmının ilgili mali sorumluluk sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesine göre; kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Bu sigorta priminin yarısı kendileri tarafından, diğer yarısı döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödenecektir. Aynı maddenin son fıkrasında zorunlu sigortaları yaptırmayanlara,

mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beş bin Türk Lirası idari para cezası verileceği de hüküm altına alınmıştır.

Zorunlu sigortalara ilişkin teminat tutarları ile uygulama usul ve esaslarının Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirleneceği ilgili hukuki düzenlemeye istinaden, Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

Söz konusu Tebliğ'in "Primlerin ödenmesi ve kurum katkılarının tahsili ile iadesi" başlıklı 3'üncü maddesinin ilk fıkrasında;

"Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alır. Geri ödemeler, sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılır" hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, dış tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları kanunen zorunlu tutulmuştur.

Yapılan incelemede Marmara Üniversitesinde 2024 yılında zorunlu mesleki sigortayı yaptırmakla yükümlü bulunan çalışanlardan 270'inin halen tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir.

Konu ile ilgili olarak Kurum tarafından, tıbbi kötü uygulamaya ilişkin mali sorumluluk sigortalarını yaptırmayanlara bilgi verildiği ve poliçe süresi dolanların en kısa sürede poliçelerini yenilemelerinin talep edilmek ile beraber bulguda belirtilen 270 personelin tamamının 2024 yılında söz konusu sigortayı yaptırmaları gerektiği değerlendirilmektedir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri uyarınca Marmara Üniversitesinde görev yapan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların tıbbi kötü uygulama nedeniyle sebep olacakları zararlardan gerek zarar gören kişilerin, gerek kurumlarının ve

gerekse rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortasının yaptırılması önem arz etmektedir.

Kamu idaresince, Konuya ilişkin süreç yakından takip edilmekte olup, işlemlerin tamamlanmasını müteakip gerekli bilgi ve belgelerin iletileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, sigorta kapsamındaki personellerin “Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası” yaptırma yükümlülüğünü yerine getirmelerinin sağlanması, sürecin hassasiyetle takip edilerek neticelendirilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>